

Ängelholms
kommun

Vatten och avlopp

Årsrapport 2020

1.1 Årets Verksamhet

Ängelholms kommuns vatten- och avloppsverksamhet (VA) ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar och VA-ledningar inom fastställda verksamhetsområden.

VA-verksamheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter. Utöver detta har kommunfullmäktige fastställt finansiella mål och en kvalitetsdeklaration för verksamheten.

Verksamheten distribuerar dricksvatten och renar avloppsvatten för cirka 37 500 abonnenter. Avloppsvattnet renas i ett stort avloppsreningsverk i Ängelholm och i ett mindre i Starby. Systemet sammanbinds av cirka 460 km vattenledningar, 325 km spillavloppsledningar, 335 km dagvattenledningar och cirka 100 tekniska anläggningar.

Under 2020 har 92 nya fastigheter (hushåll, flerfamiljshus och industrier) anslutit sig till det allmänna ledningsnätet vilket genererat en intäkt i anslutningsavgifter om 11,4 mnkr.

Ängelholms kommun har cirka 43 000 invånare och staden växer med cirka 1 % årligen. Fler invånare kommer att ha behov av dricksvatten, vilket innebär ett ökat vattenuttag samt ökad belastning på avloppsreningsverket och spillvattenledningarna.

Ängelholms kommun är sedan år 2015 ansluten till Sydsvatten och köper cirka 50 % av sin vattenförbrukning av Sydsvatten och resterande 50 % produceras i Ängelholms egna vattenverk. Råvatten för egen produktion tas från vattentäkterna i Brandsvig och Tollsjö.

VA-verksamheten är organisatoriskt en del av huvuduppdrag Samhälle.

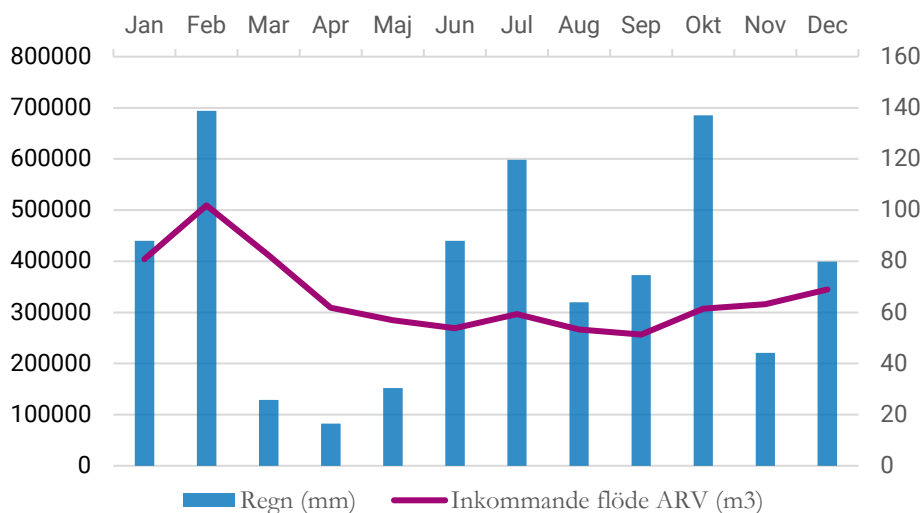
Personal, tillsvidareanställda

	2019	2020
Kvinnor	4	5
Män	14	17
Totalt	18	22

Nederbörd och vattenuttag

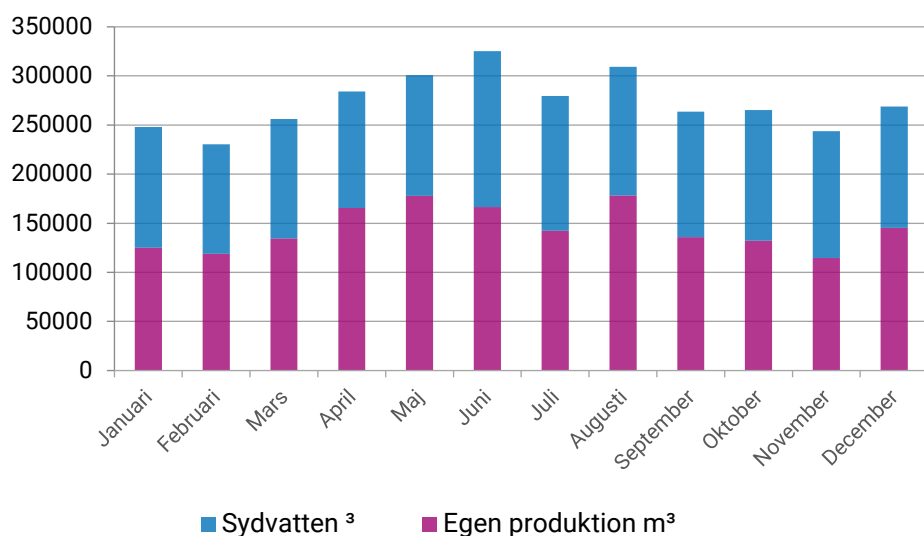
Summeringen efter 2020 visar det nederbördsrikaste året under den senaste 10 års-perioden och det uppmättes totalt 907 mm regnvatten. Däremot är inte 2020 året med högst mängd vatten till avloppsreningsverket, vilket summerades till 3,98 miljoner m³. Den minskade mängden vatten till avloppsreningsverket beror sannolikt på de ledningsförbättringar som utförts tillsammans med en påfyllning av grundvattnet från tidigare låga nivåer.

Regn och inkommande flöde avloppsreningsverk 2020

Vattenverket levererade ut 3,28 miljoner m³ dricksvatten, vilket är ca 5% mer än under torråret 2018. En anledning kan vara det varma vädret som rådde under perioden april -juni vilket kan ha föranlett mer bevattning av trädgårdar samt fyllning av pooler.

Dricksvattenleverans vattenverk 2020

Stora VA-utbyggnaden

Inom ramen för den så kallade Stora VA-utbyggnaden har det under året bland annat utförts entreprenader för den första etappen av ny överföringsledning mot Strövelstorp (S4). Entreprenaden beräknas vara klar årsskiftet 2021-2022. Entreprenaden för ombyggnad av Klippanvägen har utförts och arbetet stod klart hösten 2020.

Utbyggnaden och renoveringen av avloppsreningsverket är färdigställt och nu pågår idrifttagning samt intrimning av den nya processen.

Arbetet med att skydda och förstärka säkerheten kring vårt dricksvatten har fortsatt och ytterligare två befintliga dricksvattenbrunnar har upprustats under 2020 med nya överbyggnader.

VA-förnyelsen

Under 2020 har förnyelse av ledningsnätet utförts på flera platser runt om i kommunen vilket innebär att ledningarna för vatten, spill- och dagvatten läggs om och förnyas i ett berört område. Verksamheten byter alltså ut gamla befintliga VA-ledningar till nya. De huvudsakliga projekten har varit att färdigställa förnyelse av ledningsnätet i Ahlefeldsgatan i Munka-Ljungby och första etappen av förnyelse i Kronotorpsområdet samt Gamla vägen i Ängelholm.

I ett antal exploateringsområden har VA-ledningar nyanlagts. Exempel på detta är den sista etappen på Munka-Ljungby 3:11 (Jordgubbsfältet) samt sista etappen på Ärrarps Ängar.

Undersökningsarbete på ledningsnätet

Två större undersökningar har genomförts under året med syfte att kontrollera om hårdgjorda ytor belastar spillvattennätet med ovidkommande vatten. Under året har också avrinningsområden i Skörpinge och Kungshaga inventerats med avseende på ovidkommande vatten.

VA-plan

Beträffande arbetet med gällande VA-plan har man under året väntat in de nya riktlinjerna från kommunledningen gällande policys och styrande dokument. Av denna anledning har arbetet med verkställande av VA-planen avvaktats.

Utbyggnad av avloppsreningsverket

Slutbesiktningen av entreprenaden för utbyggnad och renovering utfördes 2020-01-27. Vissa delar av entreprenaden blev inte färdigställda i tid och blev därmed inte godkända vid slutbesiktningen. Slutbesiktningen visade att luftningsinstallationen, vilket är en del av reningsprocessen, inte uppfyller ställda krav och arbetet förlängs under första halvåret 2021. Uppstarten av slamrötskammarna skedde i april månad med goda resultat. Efter återstart av dessa påbörjades åter produktionen av fjärrvärme vilken varit nedstängd under ombyggnaden.

1.2 Mål och kvalitetsdeklarationer

VA-verksamhetens finansiella mål fastställda av fullmäktige:

 Vatten- och avloppsverksamheten ska till 100 % finansieras via avgifter från brukarna.

Verksamheten bedömer målet som helt uppfyllt. I VA:s resultatbudget beräknas underskotten stiga de kommande åren givet en oförändrad VA-taxa. Intäkterna från brukarnas avgifter måste därför höjas för att nå ekonomisk balans och bakgrunden till detta är främst att investeringarna har varit stora de senaste åren, främst genom utbyggnaden av avloppsreningsverket och ökningen av kapaciteten i ledningsnätet. Som en följd av detta har upplåningen ökat vilket påverkar räntekostnaderna på sikt. Avskrivningarna har också stigit markant.

Investeringsstakten kommer även de närmaste åren ligga högt, om än lägre än de senaste åren. Det medför att nettokostnaderna i verksamheten fortsätter att öka. En taxehöjning inför 2021 föreslogs därför vilken har bäring på att täcka underskotten de närmaste tre åren. Resultatbudgeten beräknas därför bli positiv år 2021 och i motsvarande mån negativ år 2023.

Avseende verksamheten har kommunfullmäktige i samband med budget fastställt följande kvalitetsdeklaration:

 Våra kunder ska ha tillgång till vatten inom 24 timmar vid oplanerat avbrott på vattenförsörjningen.

Verksamheten bedömer målet som helt uppfyllt. Inga av kommunens kunder har varit utan vatten vid oplanerat avbrott i mer än 24 timmar.

1.3 Ekonomisk analys

Den avgiftsfinansierade verksamheten, vatten & avlopp (VA), visar för året ett negativt resultat på -4,4 mnkr, vilket är 3,0 mnkr bättre än budget. Avvikelsen beror i huvudsak på högre intäkter än budgeterat, men även på vissa personalvakanser. Det negativa resultatet för VA-verksamheten innebär att skulden till abonnenterna minskar från 7,3 mnkr vid årets början till 2,9 mnkr.

Årets avskrivningar uppgår till 22,8 mnkr, vilket är 4,0 mnkr mer än 2019. Detta är en följd av den höga investeringstakten som VA-verksamheten hållit under senare år. Eftersom investeringsnivån ligger klart över vad verksamheten själv finansierar, ökar även den externa upplåningen, som vid årets slut uppgick till 590 mnkr.

Kostnaderna till Sydvatten för inköpt vatten var under år 2020 totalt 13,2 mnkr. Samtidigt fick kommunen, enligt avtal med Sydvatten, 4,4 mnkr i ersättning för driftkostnader i vattenproduktionen. Brukarnas avgifter steg med 1,8 mnkr till 70,7 mnkr, vilket orsakades av högre förbrukning och en viss ökning i antalet abonnenter. Under året belastade även stora underhållskostnader årets driftskostnader, främst på vattenverk och reningsverk.

Ekonomisk utveckling

<i>mnkr</i>	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	85,9	80,4
Driftkostnader	-45,9	-47,0
Personalkostnader	-13,6	-11,1
Årets förändring av förutbetalda avgifter/skuld till abonnenter	-4,4	-0,7

Investeringar

Investeringsbudgeten för den avgiftsfinansierade verksamheten (VA) omfattade 117,1 mnkr och utfallet blev 97,8 mnkr, vilket innebar en budgetavvikelse på +19,3 mnkr. Utfallet var 28,5 mnkr högre än 2019. Projektet Avloppsreningsverket är nu till största delen genomfört och utgifterna noterades till 17,9 mnkr, vilket var markant lägre än 2019. Trots detta steg alltså de totala utgifterna. De större projekten för övrigt var Klippavägen med 24,5 mnkr, Kronotorpsområdet 13,3 mnkr, S4-Strövelstorp-SPU20 13,1 mnkr och Ahlefeldtgatan med 8,5 mnkr. Den största avvikelsen stod S4-projektet för på +10,2 mnkr. Projektet kommer att fortsätta 2021, men de totala utgifterna väntas hamna under budget som en följd av en bra upphandling och färre tilläggsarbeten än väntat.

Investeringar

<i>mnkr</i>	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Totala investeringar	97,8	69,3	154,6	82,5	79,1	52,8	60,0

En budget är beslutad för kommande treårsperiod där investeringsnivån ligger på 70 mnkr år 2021, och 39 mnkr respektive 59 mnkr de följande åren. Inför år 2021 sker även en höjning av brukningsavgiften i VA-taxan. Den behövs för att finansiera de kostnader och avskrivningar som den stora VA-utbyggnaden medfört.

1.4 Framtid

Befolkningsökningen i kommunen kräver utökad verksamhet vid Ängelholms avloppsreningsverk.

Utbyggnaden av avloppsreningsverket som genomfördes under 2019-2020 är en del i Ängelholms kommuns satsning för att möta en befolkningsökning. Intrimning och uppföljning av processen kommer att pågå under 2021-2022. Genom den Stora VA-utbyggnaden tar Ängelholms kommun krafttag för att främja kommunens långsiktiga utveckling och skapar förutsättningar för att kunna försörja de nya bostadsområdena som planeras i kommunen. Projektet innebär en förstärkning och förnyelse av ledningsnätet för både dricksvatten och spillvatten.

Under våren 2021 kommer fortsättningen av S4, ny överföringsledning mot Strövelstorp, att slutföras. Under 2021 kommer även SPU20, en spillvattenpumpstation som hanterar allt spillvatten från södra delen av kommunen, att stärkas upp och byggas om.

Samtidigt som nya VA-ledningar behöver byggas måste också de gamla befintliga VA-ledningarna förnyas. Områden som planeras för förnyelse under 2021 är Svedjegatan och Villandsgatan i Munka-Ljungby, Kronotorpsområdet och Roslundaområdet i Ängelholm.

Arbetet med att sanera bort ovidkommande vatten i spillvattenledningar fortsätter också under 2021 där bland annat området Paletten och nya Kungsgården kommer att utredas.

1.5 Finansiella rapporter

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster. En fullständig beskrivning av Ängelholms kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning. Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten. VA-verksamheten utför inga uppdrag utanför verksamhetens huvudmannauppdrag enligt vattentjänstlagen, varför inga kostnader och intäkter uppstår som behöver särredovisas från huvudmannauppdraget.

Intäkter från VA-taxan

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras. VA-verksamheten och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Prissättning för försäljning av verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen enligt självkostnadsprincipen. När avgifterna överstiger kostnaderna särredovisas dessa som en skuld till abonnentkollektivet under rubriken "Förutbetalda avgifter". Bedömningen är att överuttaget kommer att återföras under de närmaste åren.

Vid anslutning av nya abonnenter faktureras en anslutningsavgift. Anslutningsavgifterna skall täcka avskrivningar på nyinvesteringar i ledningsnät, räntekostnader för nyanläggning i ledningsnät, direkta kostnader i samband med anslutning samt administration. Avskrivningstiden för ledningsnät är 50 år. Anslutningsavgiften periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs. Anslutningsavgifterna periodiseras 1/50 per år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp (23 650 kr år 2020). Komponentavskrivning tillämpas på alla nya projekt där väsentliga komponenter finns.

Avskrivningstid	
Vatten och avloppsledningar	25-50 år
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	15-60 år
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	10-15 år
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	10-15 år

Finansnetto

Genomsnittlig räntekostnad för VA-verksamhetens upplåning under 2020 var 0,52 %. De långfristiga lånen i VA-verksamheten har under året ökat med 50 mnkr under året till totalt 692 mnkr.

Avsättning pensioner

Avsättning av pensionskuld är inte upptagen i balansräkningen. Pensionskostnader belastar resultatet genom personalomkostnadspålägg.

Fördelning av gemensamma kostnader

Ängelholms kommuns VA-verksamhet är en del av huvuduppdrag Samhälle, varför olika resurser är samordnande i kommunen. För att redovisa ett rättvisande resultat för verksamheten fördelas dessa gemensamma kostnader till VA-verksamheten. Enligt Vattentjänstlagen (§ 50) skall principerna för denna fördelning framgå av särredovisningen, se tabell nedan.

Typ av gemensam resurs	Fördelningsnyckel	Kommentar
Kommunfullmäktige/kommunstyrelse	Fördelas ej	Demokratiskt uppdrag, ej väsentligt belopp
Central administration, (ekonomichef, ekonom, ekonomiassistent)	Fördelas utifrån schablon för nedlagd tid.	
Central ledningsfunktion inom huvuduppdraget	Fördelas utifrån omsättning.	
HR	Fördelas utifrån andelen heltidsanställda.	
IT och telefoni	Antal datorer, antal abonnemang	
Lokaler	Utnyttjad yta	

Resultaträkning

mnkr

	Not	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	1	85,8	79,2	80,4
Verksamhetens kostnader	2	-59,5	-64,2	-58,1
Avskrivningar	3	-22,8	-22,5	-18,8
Verksamhetens nettokostnader		3,5	-7,5	3,5
Finansiella intäkter		0		0
Finansiella kostnader	4	-3,5		-3,5
Resultat efter finansiella poster		0,0	-7,5	0,0
Extraordinära poster		-	-	-
Årets resultat		0,0	-7,5	0,0

Balansräkning

mnr

Not 2020 2019

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar	5		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		850,6	765,0
Maskiner och inventarier		2	2,4
Summa anläggningstillgångar		852,6	767,4

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar	6	7,2	8,4
Kassa och bank		32,7	-22,0
Summa omsättningstillgångar		39,9	-13,6
SUMMA TILLGÅNGAR		892,5	753,8

SKULDER OCH EGET KAPITAL

Eget kapital

Eget kapital		0,0	0,0
Årets resultat		0,0	0,0
Summa eget kapital		0,0	0,0

Skulder

Långfristiga skulder	7	776,3	716,6
Kortfristiga skulder	8	116,2	37,2
Summa Skulder		892,5	753,8
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		892,5	753,8

Kassaflödesanalys

<i>mnr</i>	2020	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	0,0	0,0
Justering för av- och nedskrivningar	22,8	18,8
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-2,1	-1,9
Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital	20,7	16,9
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL		
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	1,2	18,4
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	79,0	-17,3
Kassaflöde från rörelsekapital	80,3	1,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten	101,0	18,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-108,0	-80,5
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-108,0	-80,5
Kassaflöde efter investeringsverksamheten	-7,1	-62,5
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Nyupptagna lån, externa	50,0	50,0
Amortering av långfristiga skulder, externa	0,0	0,0
Förutbetalda anläggningsavgifter va	11,8	12,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	61,8	62,5
ÅRETS KASSAFLÖDE	54,7	0,0
Likvida medel vid årets början	-22,0	-22,0
Likvida medel vid årets slut	32,7	-22,0

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter

<i>mnkr</i>	2020	2019
Vatten- och avloppsvgifter	70,7	68,9
Anslutningsavgifter	0,0	0,0
Periodisering årets anläggningsavgifter	2,1	1,9
Periodisering tidigare års anläggningsavgifter	0,0	0,0
Övriga intäkter	13,0	9,0
VA-avgifter periodisering av förutbetalda avgifter/skuld till abonnenter	0,0	0,6
Summa verksamhetens intäkter	85,8	80,4

Not 2 Verksamhetens kostnader

<i>mnkr</i>	2020	2019
Externa kostnader	-46,0	-47,0
Löner och sociala avgifter	-13,6	-11,1
Summa verksamhetens kostnader	-59,6	-58,1

Not 3 Avskrivningar

<i>mnkr</i>	2020	2019
Maskiner och inventarier	-0,3	-0,3
Byggnader och anläggningar	-21,7	-18,5
Summa avskrivningar	-22,0	-18,8

Not 4 Finansiella kostnader

<i>mnkr</i>	2020	2019
Räntor långfristiga skulder, externa	-2,9	-2,8
Räntor långfristiga skulder, interna lån till kommunen	-0,6	-0,7
Summa finansiella kostnader	-3,5	-3,5

Not 5 Materiella anläggningstillgångar

<i>mnkr</i>	2020	2019
VA-anläggningar		
Redovisat värde vid årets början	568,2	499,8
Investeringar	214,5	116,5
Avskrivning	-22,1	-18,5
Redovisat värde vid årets slut	760,6	597,8
VA-verk, maskiner och inventarier		
Redovisat värde vid årets början	2,3	2,7
Investeringar	0	0
Avskrivning	-0,3	-0,3
Redovisat värde vid årets slut	2,0	2,4
Pågående ny, till och ombyggnad		
Redovisat värde vid årets början	140,0	186,3
Investeringar	-85,2	-46,3
Redovisat värde vid årets slut	54,8	140,0
Pågående exploatering		
Redovisat värde vid årets början	27,2	16,8
Investeringar	8,0	10,4
Redovisat värde vid årets slut	35,2	27,2
Summa materiella anläggningstillgångar	852,6	767,4

Not 6 Kortfristiga fordringar

<i>mnkr</i>	2020	2019
Kundfordringar	2,5	6,1
Övriga kortfristiga fordringar	4,7	2,3
Summa kortfristiga fordringar	7,2	8,4

Not 7 Långfristiga skulder

<i>mnkr</i>	2020	2019
Förutbetalda VA-anläggningsavgifter	84,3	74,6
Långfristiga lån, externa	590,0	540,0
Långfristiga lån, interna till kommunen	102,0	102,0
Summa långfristiga fordringar	776,3	716,6

Not 8 Kortfristiga skulder

<i>mnkr</i>	2020	2019
Leverantörsskulder	12,6	7,0
Avräkningsskuld	97,7	19,7
Skuld till abonnenterna	2,9	7,3
Upplupna kostnader	3,0	3,2
Summa kortfristiga fordringar	116,2	37,2

1.6 Fastställelsebeslut och tillgänglighet

Enligt vattentjänstlagen (§ 50) skall särredovisningen årligen fastställas av huvudmannen och göras tillgänglig för abonnenterna. Vid sammanträdet den 21 juni 2021 fastställde kommunfullmäktige i Ängelholms kommun särredovisningen för VA-verksamheten avseende år 2020. Särredovisningen görs tillgänglig genom publicering på kommunens hemsida.